

SADRŽAJ

PREDGOVOR	11
UVOD: DEPRESIJA	13
1. MESTO DEPRESIJE MEĐU OSTALIM POREMEĆAJIMA	14
2. KLINIČKA SLIKA – KRITERIJUMI ZA VELIKI DEPRESIVNI POREMEĆAJ / DEPRESIVNU EPIZODU	15
3. EPIDEMIOLOGIJA VELIKOG DEPRESIVNOG POREMEĆAJA / DEPRESIVNE EPIZODE	18
I DEO: VULNERABILNOST NA DEPRESIJU	21
4. BIOLOŠKA VULNERABILNOST	23
4.1. Nasledni činioci depresije	23
4.2. Neuroanatomski činioci depresije i neuralne mreže	26
4.3. Biohemijski modeli depresije	29
4.4. Endokrini činioci depresije	32
5. OSOBINE LIČNOSTI KAO VULNERABILNOST NA DEPRESIJU	35
5.1. Neuroticizam / negativni afektivitet	35
5.2. Ekstraverzija	37
5.3. Savesnost	38
5.4. Depresivna ličnost u psihijatrijskim modelima vulnerabilnosti na depresiju	40
6. PSIHOANALITIČKE TEORIJE VULNERABILNOSTI NA DEPRESIJU	44
6.1. Teorija afektivnog vezivanja i depresija	44
6.2. Blattova teorija razvoja ličnosti i depresije – teorija duple spirale (<i>double helix</i>)	47
7. KOGNITIVNE TEORIJE I ČINIOCI VULNERABILNOSTI NA DEPRESIJU	49
7.1. Beckova teorija vulnerabilnosti na depresiju – negativne kognitivne šeme	50
7.1.1. Kognitivne šeme	50
7.1.2. Disfunkcionalna kognitivna šema	51
7.1.3. Stvaranje disfunkcionalne kognitivne šeme	52
7.1.4. Kognitivna hijerarhija	52
7.1.5. Sociotropija i autonomija	54
7.1.6. Struktura depresivne kognitivne šeme	55
7.2. Atribucioni i inferencijalni stil kao vulnerabilnost na depresiju	58
7.3. Kognitivni deficiti kao faktori rizika za depresiju	63
7.3.1. Kognitivni deficiti i depresija	63
7.3.2. Kognitivni deficiti kao vulnerabilnost na depresiju	64

7.4.	Kognitivne pristrasnosti kao vulnerabilnost na depresiju: pristrasnost memorije	67
7.4.1.	Negativna pristrasnost memorije kao vulnerabilnost na depresiju	67
7.4.2.	Generalizovana autobiografska memorija kao vulnerabilnost na depresiju	67
7.4.3.	CaR-FA-X model OGM	70
7.5.	Kognitivne pristrasnosti kao vulnerabilnost na depresiju: pristrasnosti pažnje	74
7.5.1.	Savremena istraživanja pristrasnosti pažnje kod depresije	75
7.5.2.	Da li je pristrasna pažnja vulnerabilnost na depresiju?	77
7.6.	Kognitivne pristrasnosti kao vulnerabilnost na depresiju: interpretativne pristrasnosti	80
7.6.1.	Teorije depresije koje se oslanjaju na interpretativnu pristrasnost	80
7.6.2.	Empirijska evidencija koja podržava postojanje interpretativne pristrasnosti kod depresije	84
7.6.3.	Interpretativna pristrasnost kao vulnerabilnost na depresiju	85
7.6.4.	Poreklo interpretativne pristrasnosti	86
II DEO: NEPOSREDAN RAZVOJ POREMEĆAJA		89
8.	BECKOVO SHVATANJE OKIDAČA ZA DEPRESIJU I MEHANIZAMA OTPOČINJANJA POREMEĆAJA	90
9.	LAZARUSOVA TEORIJA SUOČAVANJA SA STRESOM (TRANSAKCIONA TEORIJA)	91
10.	MEHANIZAM OTPOČINJANJA POREMEĆAJA PREMA HIPOTEZI O BEZNADEŽNOJ DEPRESIJI	93
11.	REDUKCIJA POZITIVNIH POTKREPLJENJA KAO OKIDAČ ZA DEPRESIJU – BIHEJVORISTIČKE KONCEPCIJE DEPRESIJE	95
11.1.	Fersterova teorija depresije	96
11.2.	Lewisohnova teorija depresije	98
12.	STRES I DEPRESIJA	101
12.1.	Činjenice	102
12.2.	Stres i vrste depresije	103
12.3.	Stres i tok depresije	103
12.4.	Karakteristike (vrste) stresa i depresija	104
12.5.	Moderatori odnosa između stresa i depresije	105
12.5.1.	Demografski moderatori	105
12.5.2.	Psihološki moderatori	106
12.5.3.	Biološki moderatori	106
12.5.4.	Razvojni moderatori	108
12.6.	Odnos stresa i depresije – šta na šta utiče	110
12.6.1.	Generisanje stresa	110
12.6.1.1.	<i>Prediktori generisanja stresa</i>	111
12.6.1.2.	<i>Teorije generisanja stresa – kauzalitet ili kontinuitet stresa</i>	113

12.6.2.	Senzitizacija na stres i nezavisnost od stresa	115
12.6.2.1.	<i>Kindling hipoteza i mehanizmi kindlinga</i>	115
12.6.2.2.	<i>Istraživanja kindlinga i senzitizacije kao jedinstvene pojave</i>	116
12.6.2.3.	<i>Senzitizacija na stres</i>	117
III DEO:	ČINIOCI ODRŽAVANJA POREMEĆAJA	121
13.	INTERPERSONALNA TEORIJA DEPRESIJE	122
14.	TEORIJA SAMOVERIFIKACIJE – TRAŽENJE NEGATIVNOG FEEDBACKA I DEPRESIJA	126
14.1.	Objašnjenja istovremenog ERS i NFS kod depresije	128
15.	TEORIJE RUMINACIJA	130
15.1.	Šta su ruminacije?	130
15.2.	Nolen-Hoeksema – teorija stila odgovaranja	131
15.2.1.	Ruminacije i ...	133
15.2.2.	Kritike teorije stila odgovaranja	136
15.3.	Martin i Tesser – teorija kontrole	138
15.4.	Wells – metakognitivni model ruminacija	140
15.5.	Wegner i Wenzlaff – teorija ironičnih procesa i značaj supresije	143
15.6.	Koster i saradnici – hipoteza o oštećenom odvratanju pažnje	147
15.7.	Whitmer i Gotlib – model ruminacija baziran na obimu pažnje	150
15.8.	Watkins i Roberts – H-EX-A-GO-N model ruminacija	152
IV DEO:	TEORIJE RELAPSA I REKURENCI	157
16.	TEASDALE – TEORIJA INTERAKTIVNIH KOGNITIVNIH SUPSISTEMA	159
	REFERENCE	161
	INDEKS POJMOVA	187
	FOTOGRAFIJE I ILUSTRACIJE	192